

VASTUSED 17. VEEBRUARIL 2021 TOIMUNUD INFOPÄEVAL MAAPIIRKONNAS MAJANDUSTEGEVUSE  
MITMEKESISTAMISE TOETUSMEETME KOHTA ESITATUD KÜSIMUSTELE

**1. Uute voodikohtadega seotud investeeringud.**

Infopäeval esitati küsimus, kas ettevõtte poolt majutusteenuse osutamiseks pikalt kasutusel olnud amortiseerunud kämpinguhoone lammutamine ja selle asemele uue aastaringselt majutusteenuse osutamiseks kasutatava kämpinguhoone ehitamine on toetatav.

Määruse §6 sätestab, et majutusteenuse osutamiseks uue voodikoha rajamine on mitteabikõlblik kulu.

Määruse seletuskirja kohaselt majutusteenust osutava ettevõtte majutavuse suurendamisega seotud kulud ei ole abikõlblikud. Kui taotleja soovib ehitist laiendada või rekonstrueerida või majutust pakkuvat hoonet parendada, siis selle eesmärgiks ei saa olla uute voodikohtade rajamine. Kui taotleja soovib püstitada uut ehitist, ei tohi selle kasutuseesmärgiks olla majutusteenuse osutamine ehk siis investeeringu eesmärgiks ei tohi olla uute voodikohtade rajamine.

Määruse kohaselt pole toetatavad uute täiendavate voodikohtade lisandumisega seotud kulutused, mille tulemusena suureneks majutusteenust osutava ettevõtte majutavus ehk voodikohtade arv.

Eelpool toodu põhjal on alust asuda seisukohale, et ettevõtte poolt seni majutusteenuse pakkumiseks kasutatavate amortiseerunud kämpingumajade lammutamine ja nende asemele uute kämpingumajade ehitamine on toetatav juhul, kui selle tulemusena ei suurene majutusettevõtte voodikohtade arv varasemaga võrreldes.

Ettevõttel tuleb taotlemisel ära näidata, millised ja mitme olemasoleva voodikohaga seni teenuse osutamisel kasutusel olnud kämpinguhooned lammutatakse ja millised ning mitme voodikohaga saavad olema lammutatavate kämpinguhoonete asemele püstitatavad uued kämpinguhooned.

Majutusteenust pakkuv taotleja peab sellisel juhul ära näitama taotluse esitamise hetke seisuga olemasolevate voodikohtade koguarvu ja põhjendatud juhtudel ka voodikohtade jaotuse hoonetes. Esitatud andmed peavad olema vajadusel kontrollitavad PRIA poolt.

**2. Koduköögiga seotud teemad.**

Infopäeval esitati küsimus, kas toetust on võimalik kasutada koduköögi remondiks ja sisustamiseks eesmärgiga saada tunnustatud koduköögi staatus.

Isiklikes eluruumides paiknevate ruumide remondiks ja nende sisustamiseks toetust kasutada ei saa.

Juriidilisest isikust taotleja saab taotleda toetust uue hoone ehitamiseks, kui vastav kinnistu kuulub juriidilisest isikust taotlejale või on taotleja kasuks seatud hoonestusõigus. Juriidilisest isikust taotleja saab toetust taotleda olemasoleva hoone parendamiseks, kui antud hoone kuulub juriidilisest isikust taotlejale. Juriidilisest isikust taotleja, näiteks osaühing, ei saa toetust kasutada osaühingu omanikule kuuluvate eluruumide, sealhulgas köögi parendamiseks ja sisustamiseks.

### 3. Mikroettevõtte määratlus

Infopäeval küsiti, kas 100% kohalikule omavalitsusele kuuluvat osaühingut saab lugeda mikroettevõtteks, kui tema töötajate arv jääb alla kümne ja aastane müügitulu jääb alla kahe miljoni euro.

Kuna antud küsimuses esines erinevaid arvamusi, kontrollisime peale infopäeva toimumist täiendavalt väikese ja keskmise suurusega ettevõtte määratlemise reegleid. Korrektne vastus on, et sellist ettevõtet ei saa lugeda mikroettevõtjaks.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust käsitleva teatmiku põhjal ei saa ettevõtet käsitada väikese- või keskmise suurusega ettevõtjana, kui 25% või enam tema kapitalist või hääleõigustest on otseselt või kaudselt ühe või mitme riikliku asutuse, sealjuures kohaliku omavalitsuse kontrolli all. Selline säte on kehtestatud seetõttu, et riigi osalus võib anda ettevõtetele teatava – eelkõige rahalise – eelise teiste erakapitalist rahastatavate ettevõtete ees. Lisaks ei ole sageli võimalik arvutada riiklike asutuste asjaomaste töötajate arvu ja finantsandmeid.

### 4. Kas toetatavad on kõnniteede ja tänavate lumest puhastamist võimaldavad masinad, nagu näiteks lumepuhurid?

Korrektne vastu on, et kui vastav masin kvalifitseerub liikurmasinaks, siis masin kui selline on abikõlblik. Küll aga pole määruse kohaselt abikõlblik tegevusvaldkond Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori (EMTAK) jagu N „Haldus- ja abitegevused“, mille alla kuulub muu hulgas EMTAK koodi 81 alla olev „Hoonete ja maastike hooldus“, mistõttu kõnniteede ja tänavate lumest puhastamise seadmete ja masinate soetamine pole toetatav.

### 5. Töökohtade arvuga seotud teemad.

Infopäeval küsiti, kas säilitatavate töötajate arvu ja uute loodavate töökohtade arvu arvestusse lähevad ainult töölepinguga kaetud töökohad või ka teist tüüpi lepinguga, sealhulgas juhtimislepinguga kaetud töökohad.

Olemasolevate säilitatavate töökohtade arvu väljaselgitamisel lähtutakse ainult töölepingu alusel töötavate töötajate arvust. Olemasolevate töötajate arvu puhul tuleb lähtuda taotluse esitamise tähtpäevale vahetult eelnenud kalendrikuu viimase päeva seisuga töölepingu alusel töötavate töötajate arvust.

Uute lisanduvate töökohtade arvu puhul tuleb samuti lähtuda töölepingu alusel töötavate töötajate arvust. Uued loodavad töökohad peavad olema täistööajaga töökohad.

Juriidilise isiku juhtorgani liikmed, kes töötavad mingi muu lepingu kui töölepingu alusel, jäävad antud juhul töökohtade arvestusest välja.

Mikroettevõtte tunnustele vastavuse kontrollimisel võetakse arvesse töötajate arv, mis väljendub aasta tööühikutes (ATÜ). Üheks ühikuks loetakse kogu vaatlusaasta jooksul ettevõttes täiskohaga töötanud isik. Töötajate arvu käsitleva kriteeriumiga on hõlmatud nii täiskohaga, osalise tööajaga, ajutised kui ka hooajalised töötajad, sealhulgas tegevjuhtidest omanikud, kes töötavad juhtimislepingu alusel. Nende isikute töö, kes ei töötanud terve aasta, samuti osalise tööajaga isikute ja hooajatöötajate töö võetakse arvesse ATÜ murdosadena.

## **6. Hoone parendamisega seotud teemad.**

Infopäeval küsiti, kas parendamiseks taotletav toetussumma vahemikus 3000 – 13 000 eurot käib ühe parendatava hoone kohta või kõigi parendatavate hoonete peale kokku.

Korrektne vastus on, et ühe taotluse raames pole parendatavate hoonete arv piiratud, kuid parendamiseks on võimalik kasutada toetust maksimaalselt 13 000 eurot kõigi parendatavate hoonete peale kokku.

Infopäeval küsiti, kas taotluse esitamise hetkel peab parendataval hoonel olema juba kasutusloa olemas.

Määruse kohaselt ei nõuta taotlemisel parendatava hoone kasutusloa olemasolu.

Teiseks küsiti, kas toetuse abil parendatud hoone puhul kontrollib PRIA projekti lõppedes hoone kasutusloa olemasolu.

PRIA kontrollib kasutusloa olemasolu toetuse abil tehtud ehitustööde puhul. Toetuse abil tehtud parendamiste puhul PRIA kasutusloa olemasolu projekti lõppedes ei kontrolli. Küll tuleb toetuse saajal tagada hiljemalt projekti lõpuks toetuse abil ehitatud või parendatud hoone kasutusele võtmine ja sihipärane kasutamine paljude järgnevate aastate jooksul ning selle tingimuse täitmine võib suure tõenäosusega eeldada kasutusloa olemasolu.

## **7. Mikroettevõtte tingimustele vastavuse kontrollimisel seotud ettevõtete arvestamine.**

Infopäeval küsiti, kuidas teha kindlaks, kas samale omanikule kuuluvaid ettevõtteid saab pidada seotud ettevõteteks.

Kaks ettevõtet on seotud, kui nad on ühes allpool loetletud suhtes:

- ettevõtte omab teises ettevõttes aktsionäride või osanike häälteenamust;
- ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõttejuhtorganite liikmetest;
- ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
- ettevõttel on vastavalt kokkuleppele ainukontroll teise ettevõtte osanike või liikmete enamuse hääleõiguste üle.

Kui seda laadi suhe tekib ühele üksikisikule kuuluva omandi kaudu, käsitatakse ettevõtteid seotuna, kui nad tegutsevad asjaomasel turul või lähiturgudel.

Lähiturud või tihedalt seotud külgnevad turud on turud, kus pakutavad tooted või osutatavad teenused täiendavad üksteist või kus need tooted või teenused kuuluvad üldiselt samade klientide poolt samal lõppotstarbel ostetavate toodete või teenuste hulka. Samuti tuleks arvesse võtta väärtusahela vertikaalseid suhteid.

Asjaomane turg hõlmab „kõiki neid tooteid ja teenuseid, mis tarbijate seisukohast on oma iseloomulike tunnuste, hindade ja otstarbekohase kasutuse põhjal omavahel vahetatavad ja asendatavad”.

Hinnangu tulemus sõltub uuritava olukorra iseloomust. Sellepärast vaadatakse iga juhtumit temaga seotud asjaoludest ja sellega seotud konkreetsest taustast lähtuvalt. Nii toimib ka PRIA, liikudes üldisemalt tasandilt detailsemale. Seejuures vaadatakse nii äriregistris kirjas olevat EMTAK koodi, ettevõtte enda poolt taotlemisel antud selgitusi senise ja tulevase planeeritava tegevusvaldkonna kohta ning muud asjakohast taustainfot.

**8. Kas auto peale monteeritava seadme ostmine on abikõlblik? Näiteks korvtõstuki või tõsteseade monteerimine olemasoleva sõiduki peale.**

Olemasoleva sõiduki ümberehitamisega seotud kulud pole abikõlblikud. Olemasolevale sõidukile paigaldatava eraldiseisva iseseisvalt funktsioneeriva tervikliku seadme ostmine on toetatav.

Siinjuures tuleb silmas pidada, mis ettevõtlusvaldkonnas kavatseb taotleja seadet kasutada. Määruse kohaselt on küll enamus ettevõtlusvaldkondadest toetatavad, kuid mitte kõik. Nii ei saa toetust taotleda masinate ja seadmete ostmiseks juhul, kui neid plaanitakse kasutada tegutsemiseks veevarustuse, kanalisatsiooni, jäätme- ja saastekäitluse valdkonnas (EMTAK 2008, jagu E), ehituse valdkonnas (EMTAK 2008, jagu F), veonduse ja laonduse valdkonnas (EMTAK 2008, jagu H), kinnisvara valdkonnas (EMTAK 2008, jagu L).

**9. Kui kinnistu on notariaalse kasutuskorraga kaasomandis, kas siis võib oma osale rajada ilma teise poole nõusolekuta päikesepargi?**

Kui mõttelisteks osadeks jagatud kinnistule on seatud kasutuskord, siis kaasomaniku nõusolekut vaja ei ole. Kasutuskorra kokkulepe näitab, milline osa kinnisasjast on ühe või teise kaasomaniku ainuvalduses/kasutuses.

**10. Kas toetuse abiga teenuse ostmine seotud isikutelt on lubatud. Näiteks juhul, kui sõltumatu teenuse pakkuja ostab omakorda allhankena teenust toetuse saajaga seotud ettevõttelt?**

Määruse § 6 punktis 10 rõhutatakse, et taotleja enda või tema töötaja või tema liikme tehtud töö pole abikõlblik. Toetuse taotleja või toetuse saaja ei tohi teha allhankeid toetataval objektil.

**11. Ettevõtte majandusaasta algab 01.06 ja lõppeb 31.05. Esimene majandusaasta aruanne sai puudulikult koostatud. Aasta müügitulu jäi selle aruande järgi alla 4000 euro. Kas on võimalik arvestada projektis näiteks viimase kahe kalendriaasta aruandeid? Ehk siis 30.12.2019 ja 30.12.2020 majandusseisuga majandusaastaid?**

PRIA lähtub ettevõtja poolt Äriregistrile esitatud majandusaasta aruannetest. Kui taotluse täitmise hetkel on ettevõtjal 2020. aastal lõppenud majandusaasta aruanne esitatud, võetakse arvesse 2019. ja 2020. aastal lõppenud majandusaastate andmed. Kui 2020. aastal lõppenud majandusaasta aruanne on Äriregistrile esitamata ja aruande esitamise tähtaeg pole veel saabunud, võetakse aluseks 2018. ja 2019. aastal lõppenud majandusaasta aruanded, mis on Äriregistrist kättesaadavad.

**12. Kas agroturism on põllumajandustegevus? Või siiski sobib selle meetme jaoks?**

Toetatakse neid investeeringuid, mis on seotud turismiteenuse osutamisega (välja arvatud voodikohtade loomine). Masinad, seadmed ja ehitised, mis on seotud põllumajandusliku tootmisega, ei ole toetatavad.